

BORD LI JIRREGOLA L-KERA
Magistrat Dr. Charmaine Galea B.A. LL.D.

Illum 14 ta' Settembru 2021

Rikors Numru 101/20

Wara decizjoni moghtija l-erbgha (4) ta' Dicembru tas-sena elfejn u dsatax (2019) fil-proceduri quddiem il-Bord Li Jirregola l-Kera bin-numru 31/2019 Magistrat Dr. Monica Vella fl-ismijiet

Martin Storasen u Disa Stigh

Vs

Audrienne Spiteri-Gonzi

Il-Bord,

Ra r-rikors imressaq minn **Audrienne Spiteri-Gonzi** fis-26 ta' Gunju 2020 li permezz tieghu ppremettiet is-segwenti:

“1. Introduzzjoni

Illi permezz ta' dan il-prezenti rikors, l-esponent sejra titlob lil dina l-Onorabbi Qorti joghgħoha thassar id-decizjoni moghtija nhar l-Erbgha (4) ta' Dicembru tas-sena elfejn u dsatax (2019) u dana ai termini tal-Artikolu 811(b) tal-Kap 12 u dana stante li kif ser jigi spjegat iktar ‘il quddiem, jezistu ragunijiet bizzejjed għal ritrattazzjoni skont il-ligi a tenur tal-artikolu 811(b) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Illi permezz ta' sentenza deciza mill-Bord li Jirrekola l-Kera nhar l-erbgha (4) ta' Dicembru tas-sena elfejn u dsatax (2019) kien gie deciz is-segwnti:

Li l-esponent thallas lura lir-rikorrent l-ammont totali ta' Eur3,200 rapprezentanti ta' depositu marbut ma' kuntratt ta' kiri ta' lokazzjoni.

2. Talba għal Ritrattazzjoni

Illi fil-proceduri quddiem dan il-Bord l-esponent ma nghatatx smiġi xieraq u fil-fatt saret taf b'kumbinazzjoni li nghatat is-sentenza;

Illi lanqas ma l-esponent giet notifikata la bir-rikors promutur u lanqas bl-avviz tas-smigh u ghalhekk ma setghetx tidher fil-kawza u lanqas tiddefendi d-drittijiet tagħha;

Illi l-aggravju tal-esponent huwa wieħed car u manifest u jikkonsisti fil-fatt illi ma nstabet qatt l-ebda notifika permezz ta' affissjoni mar-residenza tagħha u lanqas ma nstabu avvizi fl-Għassa tal-Pulizija u fil-Kunsill Lokali tas-Sliema a tenur tal-Art 187 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili;

Fl-artikolu 811(b) tal-Kap 12 il-Qorti ssemmi li wahda mill-partijiet li jkollha interess tista' titlob li kawza tigi ritrattata wara li qabel xejn tigi mhassra dik is-sentenza:

"jekk ir-rikors guramentat ma jkunx gie notifikat lill-partijiet telliefa, basta li din il-parti, għad li ma tkunx giet innotifikata, ma tkunx dehret fis-smigh tal-kawza",

Din it-talba ssir b'rikors guramentat a tenur tal-Artikolu 815. Skont l-Artikolu 816 fir-rikors guramentat l-attur għandu jsemmi wieħed mill-kapi tas-sentenza li jrid jattakka għar-ritrattazzjoni skont l-artikolu 811 u d-disposizzjonijiet ta' dak l-artikolu li jghoddha għal dawk ir-ragunijiet kif ukoll ikun hemm spjega ta-fatti biex johorgu r-ragunijiet. Dan iwassal l-obbligu ta' rikorrenti li jipprezenta rikors guramentat jekk ikun qed jitlob it-thassir ta' sentenza li jindika r-ragunijiet tar-ritrattazzjoni.

Fl-artikolu 187 (1) jingħad kif issir notifika:

"In-notifika ssir bil-kunsinna ta' kopja tal-iskrittura lill-persuna li lilha l-iskrittura għandha tkun innotifikata, jew billi dik il-kopja tithallha f'idejn membru tal-familja jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' dik il-persuna jew f'idejn il-prokuratur tagħha jew persuna awtorizzata minnha biex tircievi l-posta tagħha, fil-lok fejn toqghod jew tahdem jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali tagħha".

Fis-subartikolu 3 isemmi li hekk id-dħul fil-post tar-residenza ta' persuna ma jkunx jista' jsir, jew il-post tar-residenza tagħha ma jkunx magħruf il-Qorti tista' tordna n-notifika bl-affissjoni u pubblikazzjoni;

Il-ligi tal-procedura hija ta' ordni pubblika - Vol XVII p1 p 879: Il-ligi ta' procedura hi ta' ordni pubblika u kwindi għandha tigi "osservata alla lettera e non per equipollens";

Ir-rekwiziti ta' notifika korretta huma ta' natura ta' orfni pubbliku u bhala tali għandhom jigu osservati ad ungeum (ara Qorti tal-Appell 14.06.2001, Maltacom Plc vs Carmel u Mary Doris Muscat);

L-interpretazzjoni korretta ta' dan kollu, inkluz procedura li ilha tintuza għal tant snin hi li wara li jkun hemm riferta negattiva jkun hemm attentat ta' notifika wara l-hinijiet legali u f'kaz ta' ezitu negattiv issir applikazzjoni tan-notifika permezz tal-procedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni;

Illi l-esponent tagħmel referenza għal dak li gie ritenut fis-sentenza deciza fl-4 ta' Novembru, 2009 Citazzjoni Numru 161/2007 Alfred Meli u Grace Meli vs. Anton Meilak u Dr Maria Meilak;

"wieħed irid ipoggi lilu nnifsu fil-posizzjoni tal-konjugi Meli li f'daqqa wahda sabu lilhom infuħhom zvestiti mill-art de quo wara li minhabba li ma qrawx jew ma ndunawx bil-pubblikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern u gazzetta lokali. Wara kollox fit huma n-nies li joqogħdu ta' kuljum jaraw dan it-tip ta' avvizi".

Il-procedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern u gazzetta lokali hija procedura straordinarja u għandha ssir b'kawtela kbira ghaliex jekk ma ssirx kif suppost tkun qieghda timingi fuq id-dritt ta' fair hearing.

Fis-sentenza fl-ismijiet Francis sive Frank Fenech vs Raymond Mallia noe (PA 28/4/2003) il-Qorti rriteniet illi: "Tajjeb li jigi hawn osservat illi una volta l-Qorti taderixxi mat-talba konducenti għan-notifika tal-att bl-affissjoni, imbagħad, jinkombi li l-formalita' shiha tad-dispost tal-ligi msemmi tigi segwita u ezegwita. Dan, fil-fehma ta' din il-Qorti, hu di rigore, tant li jiddistinqwi t-test tal-ligi fl-istat attwali tagħha minn dak li kien precedentement qabel l-emendi introdott ghall-Kodici bl-AP XXIV tal-1995..."

Illi l-konsorżju esponent huwa tal-fehma konvinta li jissussistu l-esterni rikjesti fil-ligi sabiex tintalab it-thassir tad-deċizjoni impunjata;

Illi huwa għalhekk aktar minn evidenti illi n-notifikasi kollha tal-att processwali ma nstabux u għalhekk il-vjolazzjoni tal-principju kardinali "audi alteram partem".

Illi l-esponent għalhekk ma giex notifikat kif suppost u tezisti raguni sufficienti biex jintalab ritrattazzjoni taht l-artikolu 811(b) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Talba

Għaldaqstant, l-esponent filwaqt li tirriserva d-dritt li tressaq sottomissjonijiet ulterjuri umilment titlob lil dina l-Onorabbli Qorti joghgħobha, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni opportuna u necessarja:

(1) Tiddikjara u tiddeciedi li a bazi tal-premess jezistu ragunijiet bizznejjed għal ritrattazzjoni skont il-ligi a tenur tal-Artikolu 811(b) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

(2) Thassar u tannulla s-sentenza tal-Bord li Jirregola l-Kera li giet deciza 4 ta' Dicembru 2019 fil-proceduri quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera bin-numru 31/2019 Magistrat Dr. Monica Vella;

(3) Tordna r-ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet erbgha (4) ta' Dicembru tas-sena elfejn u dsatax (2019) fil-proceduri quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera bin-numru 31/2019 b'dana li l-kawza mismugha mill-għid fil-meritu, f'data li joghgħobha tiddestina dina l-Onorabbli Qorti għal dan il-ghan, biex b'hekk ir-rikorrenti jkun jista' jħares id-drittijiet skont il-ligi."

Ra r-risposta ta' Martin Storasen u Disa Stigh ipprezentata fit-12 ta' Ottubru 2020 li permezz tagħha eccepew is-segwenti:-

"

- 1. Illi fl-ewwel lok u in linea preliminari, l-esponent ritrattat jeccepixxi bir-rispett in-nullità' tal-att gudizzjarju li permezz tieghu r-ritrattand fethet dawn il-proceduri għar-ritrattazzjoni tas-sentenza in kwistjoni u ciee il-kawza fl-ismijiet Storasen et vs Spiteri-Gonzi bin-numru ta' riferenza 31/2019 deciza fl-erbgha (4) ta' Dicembru tas-sena elfejn u ghoxrin (2020), u dan ai termini tal-artikolu 789(1)(d) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, u ciee li l-att imsemmi huwa nieqes minn partikolarita essenzjali*

espressament mehtiega mill-ligi, in kwantu ma jirrispekkjax id-dettami procedurali imposti:

- a. Mill-Artikolu 815 tal-istess Kap. 12 li jirrikjedi li “it-talba ta’ ritrattazzjoni, f’qorti tal-ewwel grad, għandha issir b’rikors guramentat¹;”;
- b. Mill-Artikolu 156(1)(a) tal-istess Kap. 12 li rikors guramentat jkun fih “dikjarazzjoni li tfisser b’mod ċar u sewwa l-oggett tal-kawża f’paragrafi numerati separatament, sabiex isaħħaħ it-talba tiegħu u jiddikjara wkoll liema fatti huwa jaf bihom personalment²; u
- c. Mill-Artikolu 156(1)(d) tal-istess Kap. 12 li jirrikjedi li “fkull rikors guramentat għandu jkun hemm stampat b’ittri cari u precizi taht l-intestatura tal-Qorti dan il-kliem li gej:

“Min jircievi dan ir-rikors mahluf kontra tieghu għandu jipprezenta r-risposta mahlufa tieghu fi zmien għoxrin (20) jum mid-data tan-notifika, cioe minn meta jirceviha. Jekk ma tigix ipprezentata r-risposta mahlufa bil-miktub kif trid il-ligi saz-zmien imsemmi, il-Qorti tħaddi biex tagħti id-deċizjoni skont il-ligi.”

Illi għar-ragunijiet premissi l-att gudizzjarju ntavolat mir-ritrattand Audrienne Spiteri-Gonzi għandu jigi dikjarat null u bla effett;

2. *Illi fit-tieni lok, in linea preliminari u mingħajr pregudizzju għas-sueccepit, ir-ritrattati jeċcepixxu n-nullita’ tar-rikors promotur intavolat mir-ritrattand, stante li r-ritrattat Martin Storasen gie notifikat bl-istess rikors bil-lingwa Maltija, liema lingwa, kif taf ben tajjeb ir-ritrattand, ir-ritrattati ma jifhemu, ma jaqrarwhiex u ma jiktbuh iex - stante li huma stranjieri - u mhux ukoll bil-lingwa Ingliza kif mehtieg a tenur tal-artikolu 5(2) tal-Kapitolu 189 tal-Ligijiet ta’ Malta;*
3. *Illi mingħajr pregudizzju għas-sueccepit, fit-tielet lok u fil-mertu, it-talbiet tar-ritrattand huma infondati fil-fatt u fid-drift in kwantu ma tezisti ebda raguni valida sabiex l-kawza in kwistjoni tigi ritrattata ai termini tal-provvedimenti tal-artikolu 811(b) citat mir-ritrattand, u dan minhabba l-fatt illi ir-ritrattand giet debitament notifikata validament u skond il-formalitajiet rikjesti mil-Ligi ai termini tal-procedura stipulata f’artikolu 187(3) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta (kif mixhud mir-riferti u l-publikazzjonijiet rispettivi, kopja ta’ liema qed jigu hawn annessi w immarkati bhala “Dok. A”), u dan wara li l-esponenti ritrattati gew debitament awtorizzati sabiex jagħmlu dan minn dan l-Onorabbli Bord, kif diversament presjudut, u specifikament permezz ta’ digriet datat l-erbatax (14) ta’ Mejju tas-sena elfejn u dsatax (2019) (vide “Dok. B”);*
4. *Illi r-ritrattati jafu personalment b’dawn il-fatti kollha personalment*

¹ Enfasi mizjud

² Enfasi mizjud

5. *Illi gjaladarba jigu akkolti dawn l-eccezzjonijiet, allura mbaghad l-ispejjez kollha relatati mal-procedura odjerna għandhom jigu sopportati interament mill-attrici.”*

Ra illi permezz tar-rikors promutur ir-rikorrenti ressqt talba għat-thassir ta' sentenza ta' dan il-Bord datata 4 ta' Dicembru 2019 u dana sabiex issir trattazjoni mill-għid tal-kawza bin-numru 31/2019;

Ra illi permezz tal-ewwel eccezzjoni tagħhom l-intimati eccepew illi l-att gudizzjarju li permezz tieghu r-rikorrenti fethet dawn il-proceduri huwa null stante li ma giex guramentat, u kif ukoll għandu nieqsa ghadd ta' rekwiziti ohra li jsawwru rikors guramentat ai termini tal-artikolu 156 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

In vista ta' din l-ewwel eccezzjoni, fid-19 ta' Ottubru 2020, ir-rikorrenti intavolat rikors guramentat fejn talbet lil dan il-Bord jogħgbu jordna s-sostituzzjoni tar-rikors promutur ipprezentat fis-26 ta' Gunju 2020 b'rikors guramentat li gie anness mal-istess rikors;

Illi fis-26 ta' Ottubru 2020 l-intimati irrispondew għar-rikors intavolat fid-19 ta' Ottubru 2020 fejn opponew is-sotituzzjoni mitluba għar-ragunijiet indikati fl-istess risposta.

Ra d-digriet Tieghu tad-29 ta' Ottubru 2020 li permezz tieghu awtorizza lir-rikorrenti tipprezenta rikors guramentat li jissodisfa l-kriterji kollha tal-ligi.

Ra illi fis-seduta tal-21 ta' Jannar 2021, in vista tad-digriet moghti fid-29 ta' Ottubru 2020, l-intimati irtiraw l-ewwel zewg eccezzjnijiet tagħhom, pero talbu li jipprezentaw eccezzjoni ulterjuri fis-sens illi r-rikorrenti ddekadiet mid-dritt tagħha li tintavola dawn il-proceduri;

Ra illi fl-istess seduta l-intimati nghataw permess jintavolaw l-eccezzjoni ulterjuri, liema eccezzjoni giet intavolata fid-29 ta' Jannar 2021 u li permezz tagħha eccepew is-segwenti:-

“Illi permezz tal-fakolta mogħiha lilhom minn dan l-Onorabbli Bord waqt is-seduta ta’ nhar id-disgha (9) ta’ Dicembru tas-sena elfejn u ghoxrin (2020), l-esponenti ser jghaddu sabiex iressqu eccezzjoni ulterjuri għat-talbiet tar-ritrattand, Audrienne Spiteri-Gonzi;

Illi, in linea preliminari u mingħajr pregħidżju għal dak eccepit fir-risposta tagħhom, ir-ritrattati jeċcepixxu illi l-azzjoni tar-ritrattand Audrienne Spiteri-Gonzi, sa fejn hija msejjsa fuq l-artikolu 811(b) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta hija milquta bid-dekors tat-tliet (3) xhur li jibdew jghoddha mill-gurnata li fiha r-ritrattand tkun giet taf bis-sentenza - u dan ai termini tal-artikolu 818(1)(b) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi għal kull buon fini qed

jigi ssottolineat il-fatt illi r-rikors promotur difettuz gie pprezentat mir-ritrattand nhar is-sitta u ghoxrin (26) ta' Gunju tas-sena elfejn u ghoxrin (2020) u jirrikonoxxi li sa minn tal-anqas d-data tal-prezentata, r-ritrattand "fil-fatt saret taf b'kumbinazzjoni li nghatat is-sentenza", u l-istess rikors promotur gie formalment sostitwit permezz tar-rikors guramentat appozitu biss fid-disgha (9) ta' Dicembru tas-sena elfejn u ghoxrin (2020), u ghaldaqstant l-azzjoni mressqa mir-ritrattand hija kjarament milquta bid-dekadenza ta' tlett (3) xhur, liema perjodu ma huwiex soggett ghas-sospenzjoni jew interuzzjoni permezz ta' atti gudizzjarju;"

Sema' t-trattazzjoni dwar l-eccezzjoni ulterjuri tal-intimati;

Ra illi r-rikors thalla ghal-lum ghal sentenza dwar l-istess eccezzjoni.

Ikkunsidra:

Illi l-iter ta' dan ir-rikors kien wiehed kemmxejn sfortunat għaliex gie pprezentat b'nuqqas ta' formalitajiet kif rikjest fl-artikolu 815 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi permezz ta' Nota ipprezentata mir-rikorrenti fit-3 ta' Dicembru 2020 hija pprezentat "kopja guramentata tal-avviz promutur" u dan kif giet diretta tagħmel permezz tad-digriet tad-29 ta' Ottubru 2020.

Illi essenzjalment il-kopja tar-rikors ipprezentata fit-3 ta' Dicembru 2020 tinkludi fiha l-avviz rikjest minn artikolu 158 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta u wkoll il-gurament tar-rikorrenti tal-istess rikors.

Illi l-intimati għalhekk qegħdin jishqu illi r-rikorrenti ddekadiet mit-terminu mogħti mil-ligi entro liema hija setghet tipprezenta r-rikors odjern, u ciee` tliet (3) xhur minn meta r-rikorrenti saret taf bis-sentenza li nghatat fil-4 ta' Dicembru 2019. Illi skont l-intimati, ir-rikorenti kienet zgur taf bis-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera fis-26 ta' Gunju 2020, u ciee` fid-data li hija ipprezentat ir-rikors promutur. Għalhekk mill-imsemmija data sad-data tat-3 ta' Dicembru 2020, f'liema data giet ipprezentata kopja tar-rikors promutur guramentata, kienu laħqu ghaddew oltre tliet (3) xhur.

Illi min-naha l-ohra ir-rikorrenti tishaq illi l-fatt li hija ssanat ir-rikors promutur ma jfissirx illi hija ddekadiet mid-dritt tagħha li tintavola l-proceduri odjerni. Hijha tissottometti illi l-att sottomess minnha fit-3 ta' Dicembru 2020 huwa kontinwazzjoni u mhux att *ex novo*. In oltre, gie sottomess illi l-istess intimati accettaw illi l-att promutur gie sanat u dan kif verbalizzat fis-seduta tal-21 ta' Jannar 2021, tant illi talbu li jipprezentaw Nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri u mhux nota ta' eccezzjonijiet gdida.

Illi dan il-Bord jikkondivid i-fatt tar-rikorrenti. Ir-rikorrenti ssanat ir-rikors promutur billi pprezentat kopja guramentat tal-istess. Illi fil-fehma tal-Bord dan ma hux att li gie pprezentat mill-gdid, imma att li gie sanat. Għaldaqstant il-Bord

huwa tal-fehma illi jekk ir-rikorrenti kienet fit-terminu stipulat bil-ligi meta hija pprezentat ir-rikors fis-26 ta' Gunju 2020, ma tezisti l-ebda dekadenza tad-dritt tagħha li tippromwovi l-azzjoni odjerna.

DECIDE

Għaldaqstant, il-Bord jaqta' u jiddeciedi billi jichad l-eccezzjoni ulterjuri tal-intimati u jordna l-prosegwiment tas-smiegh tar-rikors.

Bl-ispejjez ta' din is-sentenza kontra l-intimati.

**Dr. Charmaine Galea
Magistrat**

**Diane Gatt
Deputat Registratur**